

7. března 1986

VŠECHNY VĚCI NAPOMÁHAJÍ K DOBRÉMU

Dinah Maria Craiková

(Dokončení)

Znovu jsem navštívil Sloninkův dvůr ve zlatých dnech uprostřed léta. Napadlo mi, že jsem snad nespatriil půvabnější místo! Staré stro-
ma v aleji vytvářely hustým listovím a propletenými větvemi překrásné
komnaty. Travnaté palouky byly sytě zelené a květinové zahrady zářily
květy.

Jakoby se tu věkovitost starého sídla s jeho současným mládím
spojovaly tak, že jsem si už nedovedl představit nějaký rozdíl mezi
tím starobylým bezútěšným Dvorem z předcházejících návštěv a tím pře-
krásným místem, ně němž jsem se ocitl dnes.

Dokonce teta Milča jakoby prošla nějakým generálním omlazením!

Ty dva roky, které mě tak důkladně proměnily, nepřidaly na jejím
vzhledu aniž den. Měla týž čistý, svěží a milý obličej a svou půvab-
nou drobnou postavu. Obličej i postava se kapánek zakulatily, což byl
nejspíš výsledek šťastného života a nedostatku starostí.

Její oblečení bylo vkusné jako vždy, ale už ne tak precizní a
bylo ušito z dražších látek. Měla na sobě též různé krásné šperky -
to byla pozoruhodná okolnost u nenáročné tety Milči. Myslel jsem, že
to byly její žačky, kdo jí to všechno tak velkoryse daroval.

Ještě jsme si zdaleka dost nepopovídali, když přes trávník pře-
šla k francouzskému oknu tety Milči neobyčejně půvabná dívka.

"Přijdu brzo, jdi zatím sama na procházku, drahá Dobruška", vola-
la na ni teta Milča.

Div divů! Cožpak mohl ten překrásný, jasný obličej a ty zlaté
kudrny, které jsem zahlédl otevřeným oknem, patřit té bezvýrazné slečně
Dobroslavě od minule ?

Bleskově jsem vyskočil ze židle.

"Nechceš mi snad tvrdit, tetičko, že ta nádherná dívka je slečna
Sloninková?"

"Ale dozajista je," řekla teta Milča a od srdce se zsamála svým
melodickým smíchem.

"No dobrá! Ale sotva jsem kdy viděl takovou proměnu! Tys taková
kouzelnice jako byla ta tajemná Popelčina matka z pohádky!"

"Ale kdepak! Počínala jsem si jen tak jako zahradník, když má kul-
tivovat napůl zarostlý pozemek. Odstrabila jsem plevel a pěstovala jsem
květiny. A pokud jde o Dobruščinu krásu, nikdy jsem si nemyslela, že
je ošklivá. To tys byl tolik zaujat svým znechucením nad celým tímto
místem, že sis nevšiml, jak má opravdu půvabnou pleť a jemné rysy. Já
jsem udělala jen to, co jsem mohla a z toho, co jsem tu našla."

"A jak se ve tvé ruce proměnila slečna Luisa?" ptal jsem se a
smál se.

"Podívej se ní. Přijíždí alejí na koni."

A byla to teď opravdu přitažlivá nebojácná jezdčyně. A kdysi mi
připomínala neohrabané trdlo! Její divokost se přetavila do velmi tempe-
ramentních, ale přitom nijak neženských způsobů. Krátce řečeno. Luisa
se stala tím, co tak mnoho mužů obdivuje jako jemnou dívku plnou života.

"Ale, teto Milčo," řekl jsem "tys ale musela přilnout k těm
dívkám. Nebude to pro tebe opravdu bolestné opustit je?"

"Ale já nemyslím na to, že bych je zase tak brzy opustila", řekla
teta Milča, a sklopila oči a hrála si se svým zlatým řetízkem od hodinek.
A tu jsem zahlédl, jak se velmi jemný ruměnc rozlévá po jejích velmi

hezkých tvářích a jak se jí kolem úst objevuje sotva postřehnutelný úsměv.

"Vskutku?" řekl jsem zkoumavě.

"Ano, pan Sloninka je velice laskav. Nechce, abych odešla. Dívky mě velice milují - a můj bratranec..."

"Následuje dobrého příkladu svých dcer!" vyhrkl jsem, když mi nakonec pravda došla. "Nevidím, jak si mohl lépe pomoci! A tak, drahá teto Milčo, ze srdce ti blahopřeji!"

Zá Teta Milča zamumlala něco místo odpovědi, začervenala se hezky jako dívka kolem patnácti a křepce vyběhla z pokoje.

"A tak nakonec, všechno skutečně napomohlo k dobrému!" myslel jsem si, když jsem sledoval tichou svatbu pana Sloninky s jeho druhou ženou - milovanou a upřímně milující. Pro oba ta záležitost byla vlastně indiánským létem jejich života.

Nevypadal vůbec ani trochu tak smutně a nepřívětivě, jak se mi kdysi zdál. Ve skutečnosti to byl velice ušlechtilé vyhlížející muž navzdory své padesátce. Jeho vlídná, dřevná žena si všechny naklonila. Byla jen o deset let za ním na cestě životem. A to já jsem viděl mnoho nevěst, které vypadaly starší, ačkoliv jim podle církevní matriky nebylo ani třicet.

A konečně, copak překáží leta, jsou-li srdce stále mladá? Oba udělali dobře, že se vzali. A indiánské léto na ně pokojně svítí svým sluncem.

Nemám už, co bych dodal, kromě toho, že jsem už dva roky sám ženat. A proto mám všechny sympatie k tomu, že teta Milča slavila minulý týden sedmé výročí svého snatku.

Měl bych ještě zmínit. jen tak mimochodem - že ~~jsm~~ teď už jen vzácně říkám: "Teto Milčo!" Stalo se totiž, že jsem jejím zetěm právě tak jako synovcem.

A abych vyjasnil všechna tajemství, měl bych rovnou raději přiznat, že moje žena má plavé, spíše zlaté vlasy a hluboké modré oči. A její jméno je - Dobroslava.

THE END

Povídka pro ACJ přeložil JaŠ. Je vyhrána z knížky, která vyšla v knižnici Französische und englische Schulbibliothek" pod názvem SIX TALES by modern english Authors. With a preface and notes edited by Fr.Lotsch. Seventh edition. Leipzig 1928 Rengersche Buchhandlung.

O autorce se v předmluvě mnoho nedovíme, jen snad to, že se za svobodna jmenovala Dinah Maria Mulock, narodila se v Stoke-on-Trent (Staffs). Ve svých knihách prokázala velký talent pro charakteristiku osob. Roku 1865 se provdala za knihovníka Craika a zemřela roku 1887.

Povídka se jmenuje v originálu: ALL FOR THE BEST.

JaŠ.

Sladký život

Před časem jsme mohli shlédnout film italského režiséra Federica Felliniho *Silnice*. Dnes se k dílu tohoto slavného filmového tvůrce vracíme filmem z roku 1960 *Sladký život*.

Fellini, který se dostal k filmu už za války, prošel samozřejmě celým vývojem italského neorealismu. Ovšem jako jeden z prvních neorealistických tvůrců si uvědomil meze možností této umělecké koncepce a svou tvorbou z druhé poloviny padesátých let dokázal prorazit zužující filmový popis, který v sobě neorealismus nesl. Nelze však říci, že by se Felliní od neorealismu zcela odvrátil. Spíš dokázal dát neorealismu nový ~~směr~~ rozměr, obohacený o jeho mnohotvárnou osobnost. Stěžejním dílem z tohoto období Felliniho tvorby je právě *Sladký život*.

Základním podkladem pro film se stal scénář, který Felliní napsal už v roce 1954, v době, kdy vytvořil *Darmošlapy*, film, jenž ještě pevně tkví v koncepci neorealismu. Felliní se ve *Sladkém životě* pokusil zobrazit "chorobu století", to znamená zobrazit život určité společenské vrstvy lidí, která disponuje bohatstvím i mocí, které však chybějí životní ideály a životní smysl. Tomuto záměru podřídil výstavbu scénáře. Potlačil na nejnižší míru dramatickou strukturu a vytvořil jakousi filmovou mozaiku epizod a sekvencí, kterou sjednocuje ústřední postava novináře Marcello v podání Marcello Mastroianniho. Marcellovi jeho profese dovoluje volně přecházet z jednoho prostředí do druhého, setkávat se s těmi, jejichž životu nastavuje Felliní nemilosrdné zrcadlo. I když Marcello sám mezi ně nepatří a zpočátku si ještě uvědomuje nicotnost života těch, o kterých referuje na stránkách novin, přesto i jeho zachvacuje neschopnost jakékoliv změny, neschopnost vřelého lidského citu i umělecké tvorby.

Fellinimu se i bez viditelné dějové gradace podařilo dokumentovat rozklad určité vrstvy společnosti, rozklad určitého chápání života i životního stylu. Alberto Moravia to charakterizoval takto: "*Sladký život... skvěle vyjadřuje beztvary a otevřený charakter současného života, nedostatek uzavřené společnosti, která se udržuje ve vymezených, ~~malých~~ hranicích. Současný život má v sobě něco ohromného a zároveň beztvarého. Felliní se stal jeho kronikářem...*"

Sladký život byl bezprostředně po svém vzniku bouřlivě přijat nejen v Itálii, ale také za hranicemi. Stal se ovšem i předmětem mnoha dohadů a různých výkladů jak mezi intelektuálním publikem, tak i mezi politiky. Ozvaly se i hlasy, které volaly po zákazu filmu. Nicméně *Sladký život* se promítá dodnes a už dávno se zařadil do "Zlatého fondu světové kinematografie". Filmoví diváci v mnoha částech světa se k němu neustále vrací nejen jako k obrazu společenského vědomí Itálie počátku 60. let, ale především jako k dílu, které strhává svým rozsahem, šíří zobrazovaného tématu a nevšedním zpracováním, ja k mu jej propůjčuje tvůrčí genius Federica Felliniho.

Prosloveno ve Filmovém klubu 28.2.1985.

J.H.

1.

V posledních dvaceti letech se v sovětské literatuře výrazně prosadili tzv. "vesničtí autoři", spisovatelé, kteří vypovídají o současném "lidovém člověku", o rozdílech mezi vesnicí a městem, zvláště v mravním a filosofickém smyslu. Vedle Abramova, Rasputina ad. patří k nejvýznamnějším představitelům tohoto literárního směru Vasilij Šukšin a toto umělecké pojetí, jehož těžiště leží u Šukšina v nepřeberné řadě povídek, se odráží i v jeho díle filmovém.

Šukšin se narodil v roce 1929 v malé sibiřské vesnici, kam jeho rodiče přesídlili z Połolží. Většího vzdělání se mu dostalo až za čtyřleté služby v armádě a do této doby spadají i jeho první literární pokusy. To jej přivádí i k zájmu o studium na Gorkého literárním institutu, ale nakonec, už jako pětadvacetiletý, začal studovat na filmové fakultě režii.

Ve filmu se však nejprve uplatnil jako herec, když vytvořil ve snímku Vlaky se vrací postavu vojáka, který se po návratu z fronty musí vyrovnat se ztrátou domova. Zde se také poprvé ukázal Šukšinův talent herce, jenž dokáže bytostně spoluprožívat osudy filmové postavy. Stal se pak vyhledávaným představitelem rolí vesničanů, vojáků, dělníků.

Šukšinovým autorským filmovým debutem se stal film Znáš takového chlapíka, komediálně laděný příběh, který mu na filmovém festivalu v Benátkách v roce 1964 vynesl i jednu z cen. Natáčel výhradně vlastní scénáře /psal však i pro jiné režiséry/ nebo vytvářel přepisy svých povídek, zvláště těch, popisujících život na Sibiři, např. Zvláštní lidé a Třesky plasky. ~~Návrh scénáře pro film "Znáš takového chlapíka"~~

Film Váš syn a bratr natočil Šukšin v roce 1965 podle tří vlastních povídek: "Štěpán", "Hadí jed", "Ignat", které spojil v jeden příběh. Pojednává zde o sibiřské rodině, kde starý otec trpce nese odcizení svých synů, kteří dali přednost město před životem na vesnici. Je to jedno z ústředních témat Šukšinovy tvorby, téma, v kterém nevyjadřuje jen důležitý aspekt mravního měřítka, viděného ve skladbě vesnického života, ale také bezpředsudeční zobrazení lidu, které se u Šukšina stává i vyjádřením skutečné úcty k němu.

2.

Námětem filmu Vasilije Šukšina Červená kalina se opět stala autorova povídka, kterou zpracoval do scénáře a kromě režie vytvořil i hlavní postavu recidivisty Jegora Prokudina.

Červená kalina je nejen v Šukšinově vlasti, ale i v mnoha jiných zemích považována za jeho nejlepší scénář. Především asi proto, že se tu zhuťnuje Šukšinova životní zkušenost s lidmi ruského venkova, se specifickou venkovskou dramatickostí. Literární teoretik S. Frejlich napsal o Šukšinových hrdinech, že jsou to "lidské charaktery, které před tím literaturu nezajímaly, pouze jako druhořadé nebo jako pozadí pro jednání tradičních literárních hrdinů". Navíc se v Červené kalině projevuje Šukšinova schopnost hledání a objevování krás života, žasnout nad ní s údivem, i když se třeba rodí z bolesti a utrpení.

Šukšinův Jegor Prokudin je jedna z galerie jeho postav jeho "odpadlíků". Z Prokudinových slov i pohledů číší protřelost i cynismus člověka z podsvětí, ale zároveň je v něm i něco, co dává tušit, že ještě odolává korozi zla a zůstává v něm ještě síla a ctižádost k seberealizaci.

Scénárista Valentin Černych si nedávno položil otázku proč diváci chodí na Červenou kalinu? A sám odpovídá: "Protože je jim tento film blízký. Setkávají se tu s člověkem, který sešel z cesty... Vzpamatoval se však a vrátil se. Hledal, trpěl, smažil se pochopit smysl svého života." Samozřejmě, že Šukšin mohl udělat film o předsedovi kolchozu... Zvolil si však za námět osudy řadových, obyčejných lidí. To je skuteč-

ně spisovatelský přístup k člověku."

Je jenom škoda, že Červená kalina, natočená v roce 1974, se stala Šukšinovým dílem posledním. Její tvůrce na podzim téhož roku zemřel ve věku pouhých 45 let.

Prosloveno u příležitosti uvedení dvou filmů Vasilije Šukšina Váš syn a bratr a Červená kalina FK v Jaroměři, 21.11.1985 a 27.2.1986.

JH

DVĚ VDOVY

Za mlada jsem absolvoval mnoho oper, baletů i činoher díky tomu, že jsme nějaký čas měli přístup do předplacené lože Národního divadla a pak díky Dělnické akademii-

DVĚ VDOVY jsem však viděl až díky tomu, že pacienti černovické léčebny měli naplánovanou návštěvu Janáčkova divadla na 4. března; ač jsem se tu s Jirkou neviděl (ale s Radkem a dalšími), rád jsem si doplnil své znalosti.

Bedřich Smetana operu napsal poměrně rychle poté co shlédl komickou aktovku francouzského autora. Sám ji uvedl v březnu 1874 v Prozatímním divadle. Jan Neruda a ještě jeden kritik ji přivítali, jinak byla odmítnuta kritiky i novináři pro svou "nenárodnost" a "wagneriánství" a další hříchy, možná i proto, že se odehrává v popanštělém statkářském prostředí, které se hodí pro operu "ušlechtilou" tj. stylu klasických oper italských a německých. Novinářstvo volalo po opeře národní a lidové.

Dodnes se uvádí jako opera komická. Její děj má ironicko-konverzačně-komediální základ. V době dožínek navštíví vdova Anežka svou sestřenicí vdovu Karolínu na jejím statku v Pošumaví. Mezi oběma přítelkyněmi dojde ke sporu, zda se může vdova zúčastnit zábav či zda se má ve smutku světských radovánek vzdalovat. Anežka je pro smutek, Karolína tvrdí, že "život jde dál". Spor přeruší hajný konzervativního a moralistického založení, který teď i později dává za pravdu názoru, že vdova má držet smutek, že je to její povinnost. Postěžujensí na podivínskému pytláka, který po lesích patřících statku (panství) střílí z pušky a nic nestřelí. V vhodné chvíli se ozve střelba z lesa. Karolína vyzve svého hajného, aby pytláka zatkl a předvedl. Náznakem se ukazuje, že Anežka tuší, o koho jde.

Hudebně se opera vymyká ze svého činoherního základu, který byl míněn svým racionalistickým autorem jako ~~první~~ ironická zápletková fraška. Romantizující pojetí Smetanova činí operu lyrickou. Hudba vytváří dojem hlubší problematiky, prožívané oběma sestřenicemi s rozdílnou životní orientací, což je vyjádřeno hudebně. Psycholog amatér by řekl, že extrovertní Karolína je pro společenský život i s jeho radostmi, introvertní Anežka se uzavírá do sebe rozhodnuta splnit svou etickou či náboženskou povinnost ženy, která věrně vzpomíná na svého muže a svým oblečením a jednáním dodržet i společenskou konvenci.

Přivedeného "pytláka" - jihočeského statkáře Podhájského, Anežka zřejmě zná a Karolína se baví tušením zápletky. Ačkoliv "hajný není četník" a ona nemá "práva soudce" odsoudí Podhájského k půldennímu pobytu na statku a pohoršenému hajnému přikáže, aby "vězně" uvedl do ložnice po zesnulém statkáři, kde mu jsou k dispozici i společenské obleky a kartáče na vlasy.

Druhé jednání je ještě lyričtější než první. Brněnské Janáčkovo divadlo se drží pozdější Smetanovy úpravy. Smetana - nejspíš pod vlivem kritik - připsal jakýsi chvalozpěv "uvězněného" na krásu a radosti života v (české) přírodě, připohil epizodní pár zamilovaných mladých lidí z vesnice, čímž podtrhl komický ráz opery a dodal jí dále lidový ráz. Rozšířil i zpěvy a tance sboru "venkovské mládeže", takže i brněnská choreografie si přišla na své. Velkolepá "polková" scéna byla už v původním Smetanově zpracování a v Brně jí dali mimořádně barevnou kompozici kostymováním (nad nímž si asi znalci krojů rvali vlasy).

Podhájský je skutečně do Anežky zamilován, napíše jí psaní, pak se jí z lásky vyzná a ona ho odmítne. Později se sama viní z toho, že se jí Podhájský líbil ještě za života manželova, naznačuje se řada starých nedorozumění a hlubší svár v Anežčině duši je opět vyjádřen hudbou

Ušlechtilý pytlák se líbí i Karolíně, která ho - zklamaného a zdrčeného odmítnutím - odvádí na vesnickou dožínkovou veselici. Mezitím různě přichází a odchází hajný a maldý pár, pějí se dueta, trojzpěvy a čtyřzpěvy, pro které někteří znalci kladou tuto operu na vrchol Smetanova operního komponování.

Skladatel se nechtěl dát uvěznit do povinnosti být skladatelem "národním" za každou cenu, chtěl být "národní" i "kosmopolitní", chtěl dužbu skládat na evropské (světové) úrovni a tím sloužit národu. DVĚ VDOVY klade Zdeněk Nejedlý v tomto žánru hned za Figarovu svatbu.

Nejsem znalec oper, na nichž mi vadí, že je málo rozumět slovům, že je to vlastně sama hudba, rušená však strojeným herectvím zpěváků, které i při špičkových výkonech je strejené, nevěrohodné, postavy se pohybují jako loutky a rozestavují se podle akustických, stereofonních pravidel.

Hudba je ovšem vynikající a opravdu důležitější než trochu nahodilý děj a tak mysl hudebního analfabeta odbíhá od nevěrohodné zápletky k jiné problematice, jako zde je muž mezi dvěma ženami, orientace k životu nebo ke smrti, morálka společenská a absolutní, problém malosti české kultury a malých českých dějin XIX. století (a nejen toho století), tragické vyústění Smetanova života. Smetana brzy po premiéře onemocněl, těžko snášel nepřejnou kritiku, nato ohluchl a to nikoliv bez soucíslosti s nevybíravou "vlasteneckou" kritikou opery. Smetana opět "zradil" věc národa a lidu.

V závěru se Anežka rozhodne - v brněnském provedení - se převléknout z černého do růžového a orientovat se na život a jde na veselici. Se sestřenicí a jejím tanečníkem se steká ve chvíli, kdy Podhájský před Karolínou klečí (a prosí ji za odpuštění už nevím čeho) a unohá Anežka se obává, že opět lásku propásla. Věc se pak řeší příchody a odchody, jímavými duety vše je odlehčeno vsunutými trojzpěvy a končí se hudebním i dějovým hepyendem - zasnoubením Podhájského s Anežkou.

Laik jako já nemůže posoudit celou problematiku opery v jejím zásadním kontextu. Svár mezi provinční vlasteneckostí (služebností umění) a touhou po světovosti (umělcovou svobodou) nelze ani zde hodnotit tradičně jenom ve prospěch obvyklého zehrání na českou malos vlasteneckou úzkoprsost apod. Vlastní svár je v duši umělce, který chtěl téma upřímně počeštit a lokalizoval je do jemu milých jižních Čech. Přitom měl i ambici napsat velkou "ušlechtilou" operu na úrovni Wagnerově i italských varietních skladatelů (viz náznaky koloratur vedle lidových "prostonárodních" melodií).

I pro laika byly DVĚ VDOVY zážitek, třebaš mě zaujala spíše dobovost či historičnost Smetanova sporu s malým českým světem, popřípadě etické a společenské souvislosti požadavků kladené proklamativně (a tedy komicky!) opravdu komickou postavou "spravedlivého" hajného Mumlala

V čem spočívá trvající možnost hrát tuto již prastarou operu a tak nelidovým dějem z popanštělého statkářstva, které žije v třídním dojemném smíru s "prostým" vesnickým lidem? To je stálá otázka u velkého umění, jímž nepochybně umění Bedřicha Smetany v jeho vrcholné opěře DVĚ VDOVY, jest.

JaŠ

LAICKÁ SLUŽBA !?

Dne 6. března přednášel v rámci přednášek Kostnické jednoty farář Vladimír Kalus na téma "Laická a duchovenská služba v církvi:" v Bratrské jednotě baptistů na Smetanově ulici. Vyšel z velmi zajímavého theologického a biblického základu (DIAKONIA a LEITOURGIA v Novém zákoně) a velmi živě, hovorovým jazykem s přiměřenou dávkou hnmorných obrátů vyložil svůj názor jako zkušenost člověka, který byl více než třináct let v "civilním" povolání a nyní je opět v "duchovenské službě". K jeho přednášce se ještě jistě vrátíme; možná že budeme mít k dispozici i magnetofonový záznam. Přednáška se konala ve velmi srdečném prostředí, kde bylo možno se i nahlas smát a kde civilní, živou přednášku doplnila svérázná "skupinka" baptistické mládeže za doprovodu nejmodernějších hudebních nástrojů se psičkovým aranžováním a zvukovou technikou.

JaŠ

Tento příběh se odehrává na začátku kralování krále Sidkijáše. V té době chodil Jeremjáš se dřevěným jhem na šíji. To jho bylo proročným znamením, že Izraelci jsou poddáni Babylonu. Také to bylo varování před vzpourou, ke které se tehdy Sidkijáš chystal.

V té době vystoupil prorok Chananjáš. Byl jedním z proroků, kteří předpovídali, že Babylon brzy padne. Na rozdíl od nich však měl jméno a dokonce jméno vyznavačské. Znamená "smiloval se Hospodin." To jistě budělo důvěru. Mluvil dokonce o Určité lhůtě "do dvou let". Jeremjáš proti jeho proroctví neprotestoval. Vždyť vyjadřovalo i jeho přání. Říká: "Kéž tak učiní Hospodin!" Nijak se neohraňuje a nebrání, přestože Chananjášovo proroctví je v ostrém protikladu k proroctví jeho. Možná si i oddechl, že Bůh z něho konečně snal břímě - prorokovat Izraeli soud a otroctví. Jen upozorňuje, že proroci spíše ohlašují soud než mír a že je tedy třeba počkat, jestli se Chananjášovo proroctví splní a teprve pak může být uznán za proroka. Mír je oblíbeným tématem falešných proroků. Chananjáš snal jho ze šíje Jeremjáše a zlomil ho. /br.f.Vítek v diskusi doplňoval, že zlomit takové jho byl ohromně efektní kousek, protože jho muselo něco vydržet. Představ si takové jho na voly. Chananjáš jistě byl velký silák./ Jeremjáš na to nic neřekl a odešel.

Ale stalo se k němu slovo Hospodinovo a prorokoval, že Chananjáš sice zlomil jho dřevěné, ale udělal jho železné. Možná vás také zarazí, že Jeremjáš doslova říká, že Hospodin, Bůh Izraele vložil jho železné na šíji pronárodů, aby sloužily Nebúkadnezarovi. A Chananjášovi předpovídá smrt. Je odsouzen k smrti, protože svedl lid ke klamnému doufání a protože neprávem mluvil ve jménu Hospodina.

Je to typicky starozákonní příběh. V čem pro nás může být aktuální? Varuje nás před útěšnými lžemi, před falešnými nadějemi a před zneužíváním Božího jména k vyhlašování míru a osvobození tam, kde míru ani osvobození není.

Amen

Modlitba: Pane Bože, děkujeme Ti za lásku, kterou nám projevuješ a prosíme Tě za bližní, které máme v nemocnicích, ve vězeních, v psychiatrických léčebnách, doma, v práci, ve škole i na ulicích.

Amen

GOOD TIME WITHOUT T.V.

T.V. is a demon as some thoughtfull Americans have been statin for a long time. In psychologists opinions the passianate T.V. viewer is the unfortunate who isn't able to speak to anybody in a friendly way, who isn't able to write a letter, who sleeps a little and badly, who doesn't read at all and who is more passive, more nervous and more aggressive than those who are not slaved by T.V. screen. An averidge American watches T.V. for 6 hours a day. By the time when an American student comes of age of graduation 15.000 hours of T.V. programs are over him while he has been spending only for 11.000 hours at school. Joan Wilkinson, an ordinary housewife, came lately with an instfuction how wipe out this national vice: to switch off a T.V. set for ever and "discover life"

About a year ago Mrs.Wilkinson's sone managed to down a T.V. set with a ball and to put it out of order. First af all panic set in the family but then the Wilkinsons pulled themsetves together after all: they began to play cards and social games, they painted amateurish and tried to use even plasticine, they were going to the library a listened to radio. In a short time they got to know

on that their lives became richer now. As a result of this experience
is brochure called "How you are able to overcome your dependence
of T.V.", which prescribes four week long "habit breaking diet".
"People are afraid of living without T.V.", says Mrs. Wilkinson.
"T.V. screen is for some mothers something like babysitter. When
you learn to live without T.V. or to reduce a number of watched
programs as much as possible, the life will be something completely
new for you.

Opíšu Ti dvě písničky od Beatles.

Eight days a week

Oh I need your love babe
guess you know it's true
Hope you need my love babe
just like I need you

Chor. Hold me, love me /2x/
Ain't got nothing but love babe
Eight days a week /2x/
I love you, eight days a week
is not enough to show I care
Love you every day girl
always on my mind
One thing I can say girl
love you all the time

All my loving

Close your eyes and I'll kiss you
Tomorrow I'll miss you
Remember I'll always be true
And then while I'm away
I'll write home everyday
and I'll send all my loving to you
I'll pretend that I'm kissing
The lips I'm missing
And hope that my dreams will come true
and then while I'm away
I'll write home everyday
All my loving I will send to you
All my loving darling I'll be true

Petr Kabeš: P.S., čas Titaniku

a

Přepychově zařízený parník anglické společnosti White Star Line
ztroskotal 15. dubna 1912 při své první cestě v Atlantickém oceánu
nárazem na ledovou kru. Po 2 3/4 hodinách se Titanic potopil s
1563 osobami, z nichž 711 se zachránilo.

b

Vrak Titaniku objevila 1. září 1985 americko-francouzská vědecká
expedice. Vrak se nalézá v hloubce 4 000 metrů a je rozptýlen na
ploše 500x300 metrů, nedosažitelný lidské posádce.
Jeden z projektů na vylovení trosk uvažuje o spuštění ochranné
ocelové sítě, do níž by se hnal tekutý dusík. Vlivem ochlazení vy-
plní celý prostor ledovec, který vystoupí s vrakem na hladinu a
může být odveden do suchého doku, kde bude roztávat. % 5/9

VZPOMÍNKY PO ČTYŘICETI LETECH

(V roce 1985 vzpomínali spolupracovníci Přemysla Pittera na záchrannou akci pro děti vracející se po konci války z táborů - byly to hlavně děti židovské - a pak pro děti z již nově zřízených táborů pro Němce a lidi podezřelé z kolaborace s Němci. Dnes tu uvádíme ze vzpomínkové knížky to, co napsala dnes už pětapadesátiletá Němka).

"Když jsem našeho milého strýčka Přemysla poznala, bylo mi 15 let. Dostala jsem se zpola vyhladovělá z internačního tábora do Dětského domova v Kamenici. Tehdy jsem byla již asi dva roky křesťanka. Přesto se mi ještě zcela nepodařilo odpoutat se od svého nacionálně socialistického výchování. Sice jsem během tříměsíční internace - odloučená od všech příbuzných - Boha pocítila jako velmi blízkého a živého, ale co mi ještě chybělo, to byl důsledek tohoto poznání promítnout také do vztahu a skutku vůči mým bližním.

V nacistickém režimu jsme vyrostli s mnoha obrazy nepřátel. Vůči německé aržijské rase byly všechny národy méněcenné. Také jsme měli stěží příležitost tyto jako "méněcenné" orazítkované lidi poznat někdy blíže a udělat si svůj vlastní úsudek.

První věc, která mne u strýčka Přemysla uvedla v úžas, bylo jeho zacházení s německými dětmi. Byly to přece děti jeho nepřátel a on s nimi zacházel stejně laskavě jako s dětmi svých českých spoluobčanů a jako s židovskými dětmi, které přece pod Němci nevýslovně trpěly. Dokonce když přišla z Terezína skupina velkých německých chlapců, kteří skoro všichni byli v duchu ještě nadšenými "Hitlerjungen", došlo se i jim jeho láskyplné náklonnosti. Pouze tato láska ty chlapce změnila.

Vzpomínám si na jeden rozhovor, který se těch chlapců týkal, mezi strýčkem Přemyslem a někým, už nevím, kdo to byl. Byla jsem svědkem, jak ten strýčkovi radil: "Tak přece jednou vyprávějte těm chlapcům o tom, jaké hrůzy Němci způsobili. Tak jim přece řekněte, co jste viděl, když jste ~~příšer~~ přišel do koncentráků pro židovské děti." Strýčkova odpověď je pro mne nezapomenutelná: "Ne, to neudělám. Já si nemyslím, že je možno nějakého člověka tím polepšit, když se mu vypráví o zle. Člověka je možno polepšit jen tím, když se mu ukazuje dobro."

Tak jsem se naučila vážit si nejen lidí z jiných národů, ale též lidí s jiným přesvědčením. Jednou řekl kdosi - nejspíš některý z velkých chlapců - něco proti komunistům. Tehdy jsem už věděla, že strýček komunistické názory nesdílí. Přesto jsem se zeptala: "A ty znáš nějakého komunistu? Už jsi s některým mluvil?" Přirozeně to museli všichni popřít.

Krátce nato přivedl strýček s sebou jednu komunistku a mohli jsme s ní hovořit. Žasla jsem, jaká je to vzdělaná dáma. Pro mne tím byl odbourán další obraz nepřátel" komunisté.

Tak jsem se naučila během toho půldruhého roku v Kamenici vidět v každém druhém především člověka. Tento člověk je stvoření Boží a jeho obraz. Ovšem že se může dostat na scestí vlivem výchovy a okolí, jak se to stalo nám za nacistického režimu. Přesto nelze kvůli tomu nikdy paušálně odsuzovat nějaký národ, ani pouze přívržence určité ideologie, ale člověk se musí pokusit je vždy znovu vyvést s láskou z jejich omylů a především z jejich predsudků. Po mých zážitcích v Kamenici se to stalo součástí mé životní úlohy."

Marianne

"Nebyla to náhoda, že jste se před čtyřiceti lety dostali do péče strýčka Přemysla, ale vyšší vedení, moudrá prozřetelnost. Byli jste vyvoláni k tomu nést dále v nelidském světě tu pouze mihotavou pochodu lidskosti, dokud Bůh nepošle další posly, kteří ji probudí k plnému světlu a jasu."

(Z dopisu Olgy Fierzové pamětníkům
Dětského domova z 1.1945-1947)